

ת"פ 18289/11/15 - טורי עדנאן נגד המחלקה לחקירות שוטרים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 18289-11-15 המחלקה לחקירות שוטרים נ' תמים(עציר) ואח'

בפני
המבקש
נגד

המשיבה
החלטה

המבקש הוא נאשם שני (להלן: הנאשם) מתוך 8 נאשמים בתיק זה, אשר עניינו בפרשת שוחד באגף התנועה של מחוז דרום במשטרת ישראל. לפי הנתען בכתב האישום, נאשם 1 קיבל שוחד משבעת הנאשמים הנותרים, בכדי להקל עימם בעבירות תנועה שבצעו. נאשם 1 הורשע על פי הודאתו ודינו נגזר זה מכבר, 4 נאשמים נוספים הודו במסגרת הסדרי טיעון, והם ממותנים לגזר דינם, ואילו נאשמים 2 ו-3 כפרו ושמיעת ההוכחות בעניינם טרם החלה, וצפויה להתחיל בימים הקרובים.

ב"כ הנאשם מסר גדר כפירה מפורט בפרוטוקול מיום 13.7.2017, ובעקבות זאת קבעתי בהחלטה שנרשמה באותו פרוטוקול, שני מועדים לשמיעת ההוכחות, והוספתי עוד כי המאשימה תעביר את רשימת עדיה, בהתאם לגדר כפירת הנאשם, עד שבוע טרם מועד הדין, עם העתק ישירות לצד השני. המאשימה אכן העבירה הודעה ביום 2.1.2018, ובה רשימת העדים, אלא שלטענת ב"כ הנאשם ההודעה התקבלה על ידו רק יום קודם למועד הדין, ולא היה סיפק בידו להיערך כראוי לחקירת העדים.

טענה דומה נטענה גם ע"י ב"כ נאשם 3, שגם עניינו נדון באותו דין, ולכן החלטתי לדחות את שמיעת עדותם של העדים לשיבה הבאה, תוך מתן אפשרות לב"כ הנאשם למסור תגובתו לבקשת המאשימה לתיקון כתב האישום ע"י הוספת נאשם 1 כעד תביעה, וכן לבקשת המאשימה להגיש רשומה מוסדית אודות הבעלות על המכשירים הניידים שהיו בידי נאשם 1.

ב"כ הנאשם מסר התייחסותו ובה התנגד לבקשת המאשימה להעיד את נאשם 1, כשהטענה העיקרית בפיו היא שהמאשימה לא בקשה מבעוד מועד את תיקונו של כתב האישום, ולכן אין מקום להתיר עדותו של נאשם 1, כאשר הודעה על כך נמסרה למשיב ימים ספורים קודם למועד הדין. ב"כ הנאשם התנגד מטעמים דומים גם להגשת הרשומה המוסדית כראיה בתיק. להלן אדון בטענות כסדרן.

הנושא של תיקון כתב אישום לאחר תחילת המשפט מוסדר בסעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, אשר קובע כי "בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן...". המבחן הוא אפוא קיומה של הזדמנות סבירה להתגונן.

התנאי של "הזדמנות סבירה להתגונן" פורש בפסיקה ככולל שני יסודות: היסוד האחד הוא טכני, ועניינו באפשרות הסבירה של הנאשם לחקור עדים רלבנטיים או להביא ראיות מטעמו, והיסוד השני מהותי יותר, ועניינו באפשרות הסבירה של הנאשם לקבוע לעצמו קו הגנה אפקטיבי, שיכול להתמודד עם הראיות בתיק (ראו ע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) 606 (1979), צוטט בהסכמה בע"פ 5019/09 דביר חליוה נ' מדינת ישראל, פורסם בבב, 20.8.2013, פסקה 25).

בנסיבות שלפנינו, שמיעת ההוכחות במשפטו של הנאשם לא החלה עדיין, וכל חומרי החקירה הקשורים לפרשה הועמדו זה מכבר לעיונו של ב"כ הנאשם, כולל חומרי החקירה הקשורים לנאשם 1. לכן אין מדובר בראיות חדשות שניתן לטעון כי יש בהן כדי להפתיע בדרך כלשהי את הנאשם. זאת ועוד, משפטו של נאשם 1 הסתיים זה מכבר בגזר דין, ובהתאם לאמור בסעיף 155 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982, אין מניעה שיעיד עתה נגד נאשם אחר שמואשם אתו באותו כתב אישום.

מדובר אפוא בשלב מוקדם יחסית שלפני תחילת שמיעת ההוכחות בעניינו של הנאשם, כאשר עדיין פתוחות בפניו כל האפשרויות לטעון להגנתו על טענה שימצא לנכון, לרבות האפשרות לעדכן את מענה שניתן על ידו לכתב האישום רק לאחרונה - בישיבה הקודמת שהייתה בעניינו ביום 13.7.2017 - ככל שימצא לנכון לעשות זאת.

בנסיבות אלה, אינני סבור כי צירופו של נאשם 1 לרשימת עדי התביעה לעת הזו, עלול לגרם לעיוות דין כלשהו לנאשם, וגם אינני סבור כי ניתן לטעון שלא ניתנה לו אפשרות סבירה להתגונן מפני כך. גם אם אניח כי היה ממש בביקורת של ב"כ הנאשם, על העיכוב בהגשת ההודעה על עדי התביעה, ניתן לכך מענה ראוי בדחיית מועד שמיעת ההוכחות למועד הבא שנקבע בתיק, והיה בדחייה זו כדי להותיר בידי ב"כ הנאשם זמן די והותר בכדי להיערך כראוי לחקירת העדים, כולל עדותו של נאשם 1.

נוכח כל האמור לעיל, אני נעתר לבקשת המאשימה לתקן את כתב האישום ולהוסיף את נאשם 1 כעד תביעה במשפט, ובהתאם להודעת ב"כ המאשימה, ולהחלטת בית המשפט מיום 10.1.2018, עדותו תישמע במועד הקרוב.

אשר לטענה בדבר הרשומה המוסדית, לדברי ב"כ המאשימה, מדובר במסמכים שקשורים לעדותו של עד תביעה 12 בכתב האישום - נציג מחלקת הביטחון של חברת פלאפון, שאמור להעיד על הבעלויות של הטלפונים הניידים שהיו בשימוש הנאשמים במועד הרלבנטי לכתב האישום. על פני הדברים, מדובר בנושא שמתועד ברישומיה של החברה שסיפקה לטלפונים הללו את שירותי התקשורת בזמן הרלבנטי, במסגרת הפעילות הרגילה של חברה זו, ולכן המסמכים הללו מהווים רשומה מוסדית, כהגדרתה בסעיף 35 לפקודת הראיות. לכן, ככל שהמסמכים הללו עומדים בתנאים שנקבעו בסעיף 36(א) לפקודת הראיות, אין כל מניעה לקבל את המסמכים הללו כראיה לאמיתות תכנם.

בשולי הדברים אני מוצא לנכון לציין כי דבריו של ב"כ הנאשם בסעיף 3 להודעתו, כי רק בדיון הקודם גילה כי המאשימה תקנה את כתב האישום ביום 5.5.2016, מעוררים תמיהה. זכותה של המאשימה לתקן את כתב האישום לפני שבוצעה הקראה, ואין צורך באישורו של בית המשפט בעניין זה. המאשימה הגישה הודעה על כך לתיק הממוחשב, ביחד עם כתב האישום המתוקן, ביום 8.5.2016. מיותר לומר שהתיק הממוחשב נגיש בכל עת לכל הצדדים בתיק, וככל שמי מהצדדים לא הבחין בכך עד כה, אין לו להלין אלא על עצמו. המזכירות תעביר החלטה זו ללא דחייה לב"כ הצדדים (המאשימה ונאשם 2).

ניתנה היום, ה' שבט תשע"ח, 21 ינואר 2018, בהעדר
הצדדים.